

COORDONAT

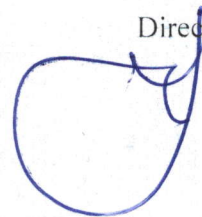
Consiliul de Administrație al Î.S. „CMAC”

Proces verbal nr. 05 din "11" 06 2018

APROB

Director al Î.S. "CMAC"

Igor RUSU

METODOLOGIA
de calcul al tarifelor pentru serviciile prestate de
Întreprinderea de Stat „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”

I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1 Metodologia de calcul a tarifelor pentru serviciile prestate de Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” (Î.S. „CMAC”), denumită în continuare Metodologie, este elaborată în corespundere cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr. 238 din 15.12.2017, Ordinul Ministerului Finanțelor privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate nr. 118 din 06.08.2013, Indicațiile metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor.

1.2 Prezenta Metodologie stabilește:

- procedeele folosite pentru determinarea costurilor de producție;
- componența costurilor de producție;
- modul de calcul a tarifelor la serviciile prestate;
- modul de modificare, aprobare și aplicare a tarifelor la serviciile prestate.

1.3 Mecanismul aplicat la calcularea tarifelor pentru serviciile prestate de Î.S. „CMAC” trebuie să asigure:

- acoperirea costurilor de producție;
- o rată a rentabilității rezonabilă, necesară pentru continuitatea activității și dezvoltarea întreprinderii;
- sistemul de reglementare al tarifelor va fi orientat spre prestarea serviciilor cu cheltuieli minime, prin utilizarea eficientă a capacităților utilajului tehnologic și factorului uman.

**II. PROCEDEE FOLOSITE PENTRU DETERMINAREA COSTURILOR DE
PRODUCȚIE**

2.1 Costurile de producție se recunosc în baza contabilității de angajamente în perioada în care acestea au fost efectiv suportate.

2.2 Calculația costului serviciilor cuprinde următoarele etape:

- înregistrarea costurilor directe și indirecte pe activități de bază și auxiliare;
- repartizarea costurilor indirecte de producție între costul serviciilor prestate și cheltuielile curente;
- repartizarea costurilor indirecte de producție repartizabile pe tipuri de servicii prestate ale subdiviziunilor de bază;
- repartizarea costurilor activităților auxiliare pe tipurile activităților de bază;

2.3 Calculația costului serviciilor prestate se efectuează pe obiecte de calculație (subdiviziuni) și perioade de calculație (trimestru, an).

2.4 Calculația costului se efectuează în baza unității de calculație om/oră.

2.5 Costul unui om/oră se determină ca raportul dintre costul total al subdiviziunii și cuantumul orelor lucrate de aceasta.

2.6 Costurile care nu pot fi atribuite unei grupe de servicii omogene se atribuie doar după calcule intermediare de repartizare.

2.7 Cheltuielile administrative se repartizează trimestrial pe subdiviziuni de producție în baza coeficientului de repartizare stabilit ca raport dintre, volumul din prestarea serviciului pe subdiviziune și volumul din prestarea serviciului total pe entitate.

III. COMPONENTA COSTURILOR DE PRODUCȚIE

3.1 *Costurile materiale directe și repartizabile (C_{mat})*, reprezintă valoarea contabilă a stocurilor sau altor resurse materiale utilizate nemijlocit la prestarea serviciilor.

Costuri materiale directe sunt legate de prestarea unui tip de serviciu și pot fi identificate ușor și exact pe obiecte de evidență a costurilor și de calculație nemijlocit prin observare și măsurare.

Costuri materiale repartizabile sunt legate de prestarea serviciilor cuplate și pot fi atribuite obiectelor de calculație prin repartizare.

Costurile materiale directe și repartizabile aferente prestării serviciilor includ costurile privind:

- materialele;
- combustibilul de toate tipurile, carburanții și lubrifianții consumați în scopuri tehnologice;
- piese de schimb consumate în scopuri tehnologice;
- costul și uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată utilizate în cadrul entității;
- energia de toate tipurile (energia electrică, termică, apa), consumată în scopuri tehnologice;
- serviciile cu caracter de producție prestate de terți (privind executarea unor operații distincte pentru prestarea serviciului);
- alte costuri materiale directe și repartizabile aferente prestării serviciilor.

3.2 *Costurile cu personalul directe și repartizabile (C_{per})*:

La consumurile privind retribuirea muncii, care cuprind salariul de bază și cel suplimentar, diverse sporuri, adaosuri și premii, calculate personalului Î.S. "Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare" se raportează:

- retribuția pentru munca efectiv prestată, calculată conform formei de retribuire stabilită;
- premiile și sporurile la salariile tarifare, ajutoarelor materiale, compensațiile și adaosurile la salarii (în funcție de regimul și condițiile de muncă);
- indemnizațiile pentru concediile de odihnă anuale și suplimentare plătite;
- alte plăți calculate tuturor categoriilor de personal care activează în cadrul entității;
- suma cheltuielilor aferente constituirii provizionului pentru plata indemnizațiilor pentru concediile de odihnă anuale;
- contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate din sumele retribuțiilor aferente tuturor categoriilor de personal al entității.

Costurile cu personalul directe se includ direct în costul serviciilor distincte prestate.

Costurile cu personalul repartizabile se includ în costul serviciilor distincte proporțional salariilor tarifare (normative), retribuțiilor calculate în acord sau altei baze stabilite.

Contribuțiile de asigurări sociale de stat și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală ale angajatorului se includ în costul serviciilor distincte proporțional retribuțiilor personalului încadrat nemijlocit în prestarea serviciilor.

3.3 Costurile indirecte de producție (Cip) includ:

- amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale cu destinație de producție, administrative și de deservire;
- costurile de întreținere, deservire și reparație a imobilizărilor corporale cu destinație de producție, administrative și de deservire;
- plata pentru leasingul operațional (arendă, locațiune) ale activelor cu destinație de producție;
- retribuțiile calculate și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală ale personalului administrativ și de deservire a subdiviziunilor de producție ale entității;
- costurile aferente perfecționării tehnologiilor, organizării producției, îmbunătățirii calității serviciilor;
- costul (uzura) obiectelor de mică valoare și scurtă durată utilizate în subdiviziunile de deservire și administrative ale entității;
- costurile de asigurare a tehnicii securității și sănătății în muncă, precum și a condițiilor normale de lucru în subdiviziunile de producție ale entității;
- costurile serviciilor de pază a subdiviziunilor de producție ale entității;
- costurile de delegare în scopuri de producție a lucrătorilor încadrați în procesul prestării serviciilor;
- primele de asigurare obligatorie a bunurilor și asigurare de răspundere civilă profesională, calculate în baza contractelor încheiate cu companiile de asigurări;
- costul serviciilor de transportare a personalului la/de la locul de muncă;
- cheltuieli publicitare realizate de către organizațiile specializate;
- costul serviciilor poștale, de telefonie și a altor mijloace de comunicare;
- costul serviciilor bancare;
- taxe și impozite nerecuperabile aferente activității de bază;
- alte costuri indirecte legate de gestiunea și deservirea subdiviziunilor de producție.

3.4 Cheltuielile care nu se includ în prețul de cost și respectiv în costul unui om/oră.

Acestea sînt:

- amenzile, penalitățile, despăgubirile;
- lipsurile și pierderile generate de deteriorarea valorilor materiale;
- cheltuielile ce nu țin de activitatea de bază.

IV. METODOLOGIA DE CALCUL A TARIFELOR PENTRU SERVICIILE PRESTATE

4.1 Rentabilitatea serviciilor:

Rentabilitatea serviciilor, ale căror tarife sunt reglementate de prezenta metodologie, trebuie să întrunească următoarele condiții:

- a) Să aibă un nivel suficient pentru a asigura cantitatea necesară de investiții în dezvoltarea entității;
- b) Să fie rezonabilă, pentru a asigura accesibilitatea serviciilor prestate și a permite asigurarea unui grad înalt de calitate și eficiență de realizare a serviciilor;
- c) Conform analizelor mărimea rentabilității este stabilită de aproximativ 15 % (pentru serviciile din domeniul evaluarea conformității, metrologiei, încercărilor de laborator), iar pentru serviciile de formare profesională se stabilește mărimea rentabilității de aproximativ 30 %.

4.2 Tarifele de bază se vor determina luându-se în calcul analiza veniturilor, consumurilor și cheltuielilor suportate în perioadele anterioare de activitate. În aceste tarife se vor include numai cheltuielile și consumurile indispensabile la prestarea serviciilor și beneficiul necesar pentru continuarea activității entității.

4.3 Tariful de bază se va deduce reieșind din consumurile și cheltuielile entității, determinate conform cerințelor prezentei Metodologii (Tb).

$$Tb = C * (1 + R/100), (1)$$

unde:

Tb -tariful de bază, lei;

C - costul serviciului, lei;

R - rentabilitatea, %.

4.4 Determinarea costului serviciilor. La formarea costului serviciului prestat se va lua drept bază evidența separată a costurilor subdiviziunilor de producere care se va determina după formula:

$$C_{sub} = C_{mat} + C_{per} + C_{ip} (2)$$

unde:

C_{sub} - costul serviciului pe subdiviziuni;

C_{mat} - costuri materiale;

C_{per} - costuri cu personalul;

C_{ip} - costuri indirecte de producere.

4.5 Costul unei om/ore se determină ca raportul dintre suma costurilor efective ale subdiviziunii și fondul timpului de lucru pe subdiviziune:

$$C \text{ om/oră} = C_{sub} / FTL_{sub} (3)$$

unde:

C om/oră - costul unei om/ore;

FTL_{sub} - fondul timpului de lucru pe subdiviziune.

4.6 Timpul de lucru consumat la efectuarea unui serviciu se determină în ore prin metoda analizei funcționale (fotografierii) a procesului tehnologic (harta cronometrică).

4.7 Costul serviciului se determină după formula:

$$C = \text{Com/oră} * T (4),$$

unde:

T - timpul de lucru consumat la efectuarea serviciului.

4.8 Tarifele pentru serviciile prestate nerezidenților se calculează conform manoperei lucrărilor stabilite cu aplicarea coeficienților de complexitate.

4.9 La aprecierea costului serviciului în valută străină se va utiliza cursul oficial al valutei la cursul Băncii Naționale din data emiterii contului de plata beneficiarului nerezident.

4.10 Pentru executarea lucrărilor la cererea solicitantului în regim de urgență sau în zilele de odihnă și de sărbătoare se stabilește un adaos la tariful calculat în dependență de termenul de executare, și anume: 1 zi - 100 %.

4.11 Tarifele pentru serviciile contractuale:

Serviciile, tarifele cărora sînt contractuale, constituie acele servicii pentru care, conținutul și volumul lucrărilor nu pot fi definite cu exactitate de către nomenclatorul tarifelor la serviciile prestate.

Pentru aceste servicii se va stabili în temeiul analizei veniturilor și cheltuielilor suportate de întreprindere o calculație a costului serviciului corespunzător, dar cu condiția menținerii unei rentabilități rezonabile pentru buna funcționare și dezvoltare a întreprinderii.

V. MODUL DE ACTUALIZARE (MODIFICARE) TARIFELOR DE BAZĂ

5.1 Tarifele pentru serviciile prestate pot fi modificate în cazul schimbării esențiale a prețurilor la energia electrică, termică, stocuri, majorarea salariilor și de alți factori ponderea cărora este semnificativă în costul serviciilor.

5.2 Actualizarea tarifelor se va efectua în dependență de indicele prețului de consum (conform datelor statistice ale RM) și numai în cazul când acest indice va crește peste 5% și rentabilitatea obținută în perioada de gestiune precedentă nu permite dezvoltarea durabilă a entității.

VI. APROBAREA ȘI APLICAREA TARIFELOR DE BAZĂ

6.1 Tarifele pentru serviciile prestate de Î.S. "Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare" vor fi calculate în baza prezentei Metodologii. Valoarea tarifelor calculate conform Metodologiei se aprobă de către conducătorul Î.S. "Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare".

Elaborat: Direcția Contabilitate, Economie și Marketing

Șef DCEM

A. Cara

Șef SEM

E. Boșcăneanu